

**Trafikverkets
Basprognoser
fr o m 1 april 2016**

**Kunskapsseminarium
15 april 2016**

**Susanne Nielsen-
Skovgaard
Fredric Almkvist
Petter Wikström**

Expertcenter



TRAFIKVERKET



- ✓ Introduktion till trafik- och transportprognoser
- ✓ Nyheter i 2016 års Basprognoser - förutsättningar
- ✓ Prognosresultat

Introduktion till trafik- och transportprognoser

Vad är egentligen en trafikprognos?

Trafik- och transportprognoser ger svar på....

- Hur ofta?
- Var?
- Med vilket färd sätt?
- Vilken väg/rutt?

.....trafikanter och gods färdas genom transportsystemet.



Hur tas en prognos fram? Vad grundar de sig på?

Prognosmodeller

- ✓ Utgår från dagens resmönster

Uppgifter om framtidens transportsystem

- ✓ Utgår från beslutad politik
 - Infrastrukturplaner
 - Styrmedel
 - Förutsättningar
 - Befolkning
 - Inkomstutveckling
 - Export
 - m fl

- Regeringens långtidsutredning
- Ekonomisk utveckling
- Befolkningstillväxt och sysselsättning
- Konjunkturinstitutets långsiktiga prognoser
- Exportrådets antaganden om utrikeshandel
- SCB:s befolkningsprognoser
- IEA:s (International Energy Agency) scenarier över energikostnadernas utveckling
- Offentlig statistik
- Resvaneundersökningar

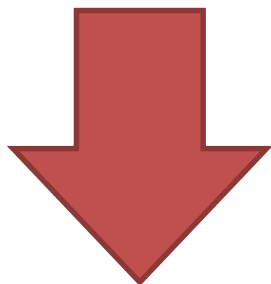
STATISTIK

TRAFIKMODELLER

TRAFIKPROGNOS

Stämmer de? Kan man lita på en prognos?

Tillförlitligheten i trafik- och transportprognoser är beroende av tillförlitligheten i andra prognosunderlag!



Trafikprognoser ska ses som en indikation över vilken utveckling som kan förväntas givet att de förutsättningar som antagits inträffar!

- Alternativa förutsättningar
 - Känslighetsanalyser

- Regeringens långtidsutredning
- Ekonomisk utveckling
- Befolkningstillväxt och sysselsättning
- Konjunkturinstitutets långsiktiga prognoser
- Exportrådets antaganden om utrikeshandel
- SCB:s befolkningsprognoser
- IEA:s (International Energy Agency) scenarier över energikostnadernas utveckling
- Offentlig statistik
- Resvaneundersökningar

STATISTIK

TRAFIKMODELLER

TRAFIKPROGNOS

Hur används de? Är planeringen prognosstyrd?

Användningsområden:

- ✓ För fysisk planering
 - Kapacitetsutredningar
 - Dimensionering av åtgärder
- ✓ För strategisk planering
 - Nationella och Regionala transportplaner
- ✓ Till samhällsekonomiska analyser som utgör **en del** av samlade effektbedömningar (SEB)
- ✓ Planeringen grundar sig på ett så objektivt beslutsunderlag som möjligt där trafikprognoser utgör ett av flera viktiga beslutsunderlag



Nyheter

Basprognoser 2016-04-01

- ✓ Byte av prognosår
- ✓ Nya versioner av prognosmodellerna
 - Samgods 1.1
 - Sampers 3.3

Från **2010-2030-2050** till **2014-2040-2060**

- ✓ Socioekonomiska data – *Nya data utifrån LU 2015*
- ✓ Bilinnehav – *Nytt för 2040 utifrån ny metod*
- ✓ Nät- och linjer – *Beslutad politik → Gällande planer (lika 2015)*
- ✓ Körkostnader – *Nya för alla prognosår*
- ✓ Kollektivtrafiktaxor
 - *Uppdaterade till nya nuläget 2014*
 - *Antas oförändrade till 2040*
- ✓ Trängselavgifter i Stockholm och Göteborg
 - *Uppdaterade till 2014/2040*

Översikt - viktiga prognosförutsättningar

2016 års Basprognoser

Förutsättning	2014	2040	2060	Rel utv 2014-2040		Rel utv 2040-2060	
				Perioden	Årligen	Perioden	Årligen
Realinkomstutv	1	1,47	1,99	47%	1,5%	35%	1,5%
Körkostnad bil kr/km	1,85 kr	1,66 kr	1,81 kr	-10%	-0,4%	9%	0,4%
Befolkning*	9 627 287	11 095 180	11 769 536	15%	0,5%	6%	0,3%
Förvärvsarbetande*	4 616 589	5 249 091	5 457 085	14%	0,5%	4%	0,2%
Bilar/capita	0,42	0,41	0,41	-2%	-0,1%	-1%	-0,1%

2015 års Basprognoser

Förutsättning	2010	2030	2050	Rel utv 2010-2030		Rel utv 2030-2050	
				Perioden	Årligen	Perioden	Årligen
Realinkomstutv	1	1,46	2,26	46%	1,9%	55%	2,2%
Körkostnad bil kr/km	1,85 kr	1,80 kr	1,64 kr	-3%	-0,1%	-9%	-0,5%
Befolkning	9 415 582	10 341 843	10 728 233	10%	0,5%	4%	0,2%
Förvärvsarbetande	4 402 814	4 633 040	4 774 985	5%	0,3%	3%	0,2%
Bilar/capita	0,42	0,47	0,46	12%	0,6%	-1%	0,0%

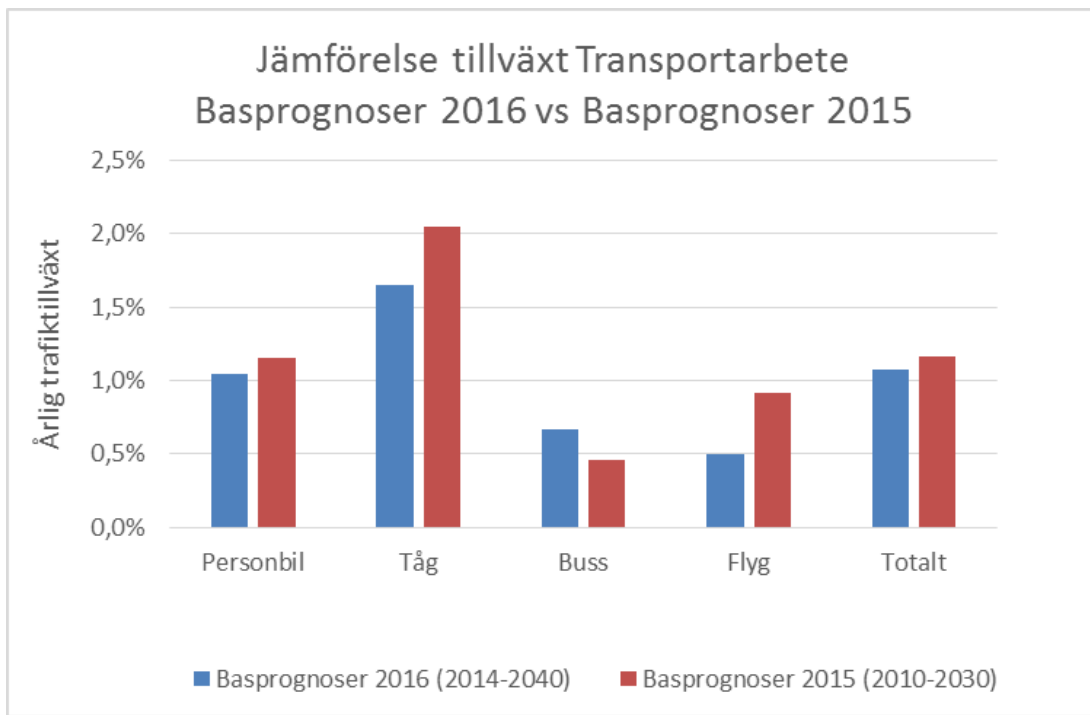
Sammanfattning

Prognosresultat

Resultat prognoser 2040 - Transportarbete

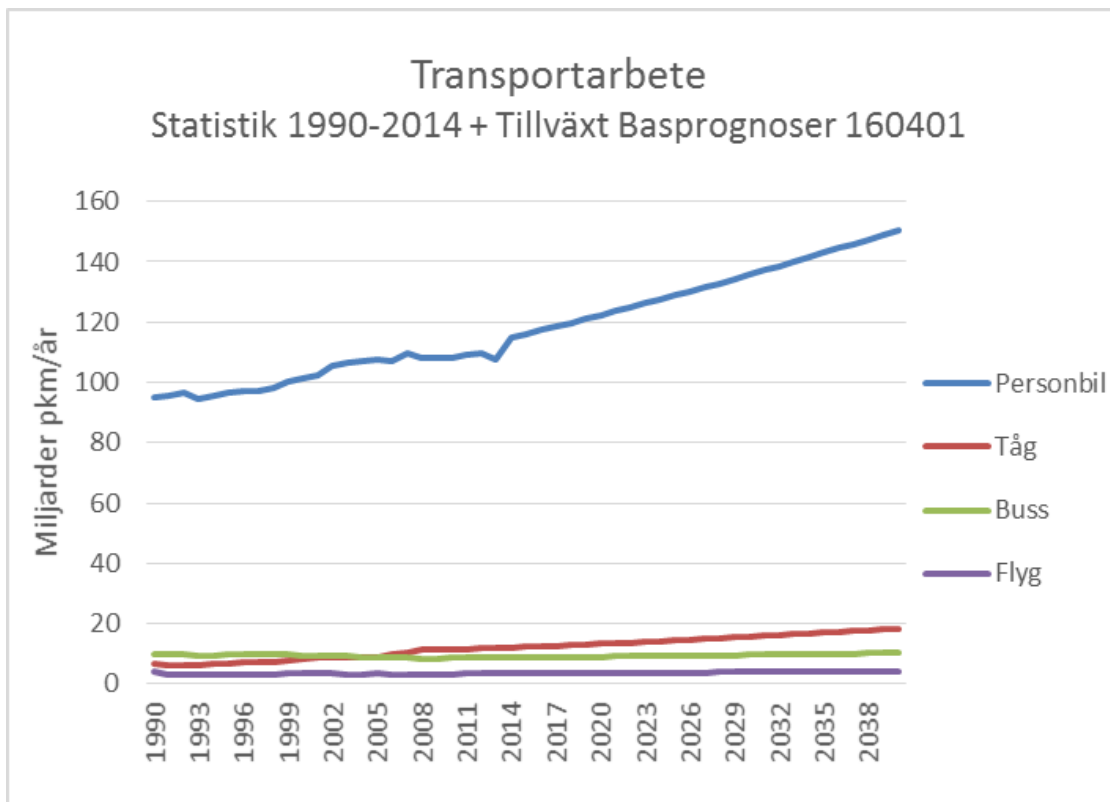
Lägre total årlig tillväxttakt av transportarbetet i 2016 års Basprognoser jfrt 2015 års dito - 1.1 % per år vs 1.2 % per år

- ✓ Lägre realinkomstökningstakt
- ✓ Oförändrat bilinnehav (bilar/capita) till 2040 – slår på bil som är det dominerande färdssättet



- ✓ Buss det färdssätt vars tillväxt ökar jämfört med 2015 års prognoser
 - Kombination av lägre realinkomstutvecklingstakt och oförändrat bilinnehav

Historisk utveckling samt prognostiserad tillväxttrend



Årlig tillväxt 2014-2040

Bil: 1.0 % (1.2 % i 2015 års Basprog)

Tåg: 1.6 % (2.0 %)

Buss: 0.7 % (0.5 %)

Flyg: 0.5 % (0.9 %)

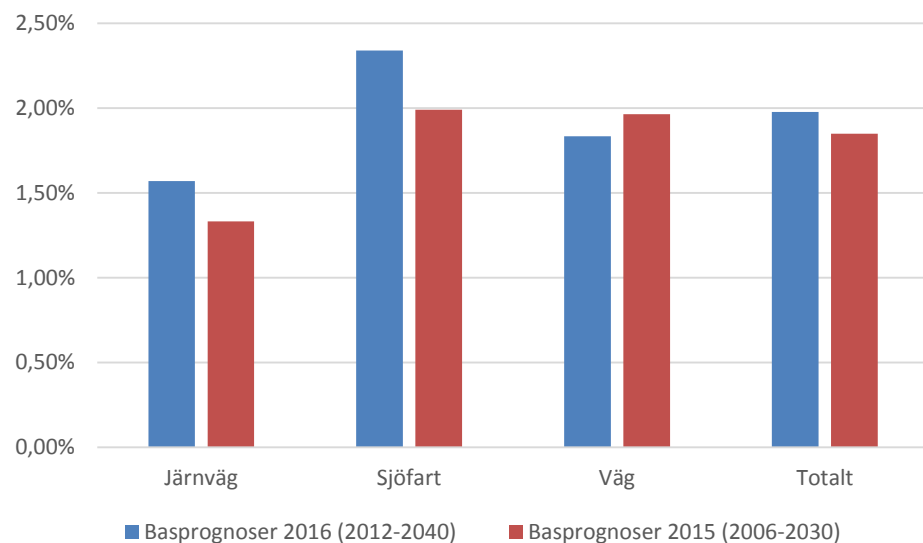
Historisk utveckling samt prognostiserad tillväxttrend

Trafikarbetestillväxt Personbil – tidigare prognoser + statistisk trend

Prognos	Nulägesår	Prognosår	Tillväxt fkm (% per år)
Vägverket Nationell plan 2003	2004	2015	1,48
Nat. plan 2008 EET-scenario	2006	2020	0,82
Nat. plan 2008, Referens-scenario	2006	2020	1,48
Kapacitetsuppdraget 2011	2006	2030	1,45
Nat. Plan 2012	2010	2030	1,46
Basprognos 2014	2010	2030	1,16
Basprognos 2015	2010	2030	1,14
Basprognos 2016	2014	2040	1,01
<i>Statistisk trend</i>	<i>1990</i>	<i>2014</i>	<i>0,61</i>
<i>Statistisk trend</i>	<i>2000</i>	<i>2014</i>	<i>0,63</i>

Resultat prognoser 2040 - Transportarbete

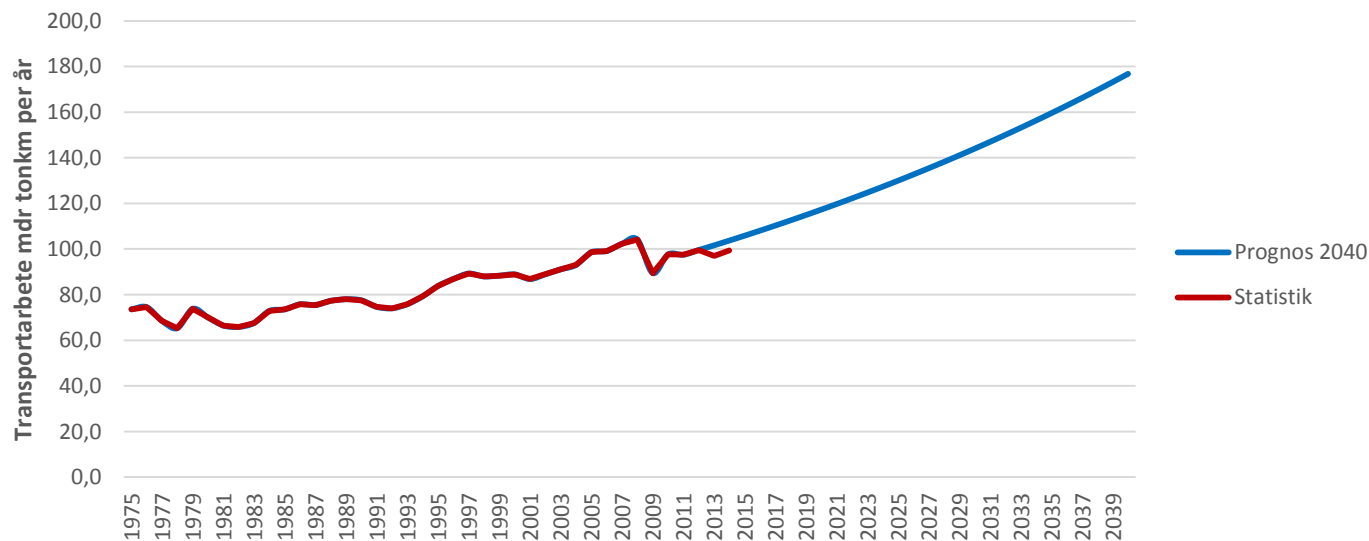
Något högre total årlig tillväxttakt av transportarbetet i 2016 års Basprognoser jfr 2015 års dito; 1.98 % per år vs 1.85 % per år



- Minskning för väg och ökning för sjöfart och järnväg beror på en antagen bränsleskatteökning för väg

1. **Efterfrågan:** Styr den totala ökningen av transportarbetet i prognosen + mängden gods per varugrupp mellan olika relationer.
2. **Kostnader:** Fördelar volymer mellan trafikslag, fordon, rutter mm enligt en kostnadsminimerande ansats.

Transportarbete utveckling och prognos



(Statistik 1975-2014 i kombination med tillväxttakter från Samgods)

Historisk utveckling samt prognostiserad tillväxttrend



(Mdr tonkm per år; Statistik 1962-2012 i kombination med tillväxttakter från Samgods=>2040)

Tack för idag! Hör gärna av er!

Susanne Nielsen Skovgaard
Chef Expertcenter
Susanne.skovgaard@trafikverket.se

Petter Wikström
Expert godsprognoser
Petter.wikstrom@trafikverket.se

Fredric Almkvist
Trafikprognosansvarig
Fredric.almkvist@trafikverket.se

Broschyr om trafik- och transportprognoser:

<http://www.trafikverket.se/for-dig-i-branschen/Planera-och-utreda/Planerings--och-analysmetoder/Samhallsekonomisk-analys-och-trafikanalys/Aktuellt/201511/nu-finns-en-folder-om-trafikprognoser/>

Information om gällande Basprognoser:

<http://www.trafikverket.se/for-dig-i-branschen/Planera-och-utreda/Planerings--och-analysmetoder/Samhallsekonomisk-analys-och-trafikanalys/Kort-om-trafikprognoser/>